

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.04.1972, sp. zn. 1 Cz 27/72, ECLI:CZ:NS:1972:1.CZ.27.1972.1

Číslo: 68/1972

Právní věta: Pri stanovení rozsahu náhrady škody vzniklé cestujícím na batožinách počas prepravy alebo spôsobenej prepravou na týchto batožinách treba vychádzať z prepravných poriadkov a taríf (§ 319 O. z.), ktorými môže byť zodpovednosť za túto škodu obmedzená.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.04.1972

Spisová značka: 1 Cz 27/72

Číslo rozhodnutí: 68

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Náhrada škody, Smlouva o přepravě

Předpisy: 99/1963 Sb. § 2

§ 120

§ 136

§ 153 40/1964 Sb. § 311

§ 319

§ 429 133/1964 Sb. § 17

§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 68/1972 sb. rozh.

Pri stanovení rozsahu náhrady škody vzniklé cestujícím na batožinách počas prepravy alebo spôsobenej prepravou na týchto batožinách treba vychádzať z prepravných poriadkov a taríf (§ 319 O. z.), ktorými môže byť zodpovednosť za túto škodu obmedzená.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR zo 28. 4. 1972, [1 Cz 27/72](#))

Rozsudkom Mestského súdu v Bratislave potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave bolo žalovanej dopravnej organizácii uložené zaplatiť žalobcom sumu 4 033 Kčs z dôvodu náhrady škody za stratenú batožinu (kufor) prepravovanú na autobusovej trati vo vonkajšom boxe autobusu. Zodpovednosť žalovaného ako dopravcu posúdil súd druhého stupňa podľa ustanovenia § 311 ods. 2

O. z. a nie podľa ustanovenia § 429 O. z., z ktorého ju vyvodil súd prvého stupňa (pozri rozhodnutie uverejnené pod č. 50/1968 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR). Náhradu škody priznal s poukazom na ustanovenie § 136 O. s. p. v zhode s množstvom a vyčíslením, ktoré uviedli žalobcovia.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že rozsudkom súdov obidvoch stupňov bol porušený zákon.

Z odôvodnenia.

Súd druhého stupňa správne rozlišoval medzi zodpovednosťou dopravcu za stratu batožiny, ktorá je prepravovaná spoločne s cestujúcim pod jeho dohľadom (ručná batožina (§ 311 ods. 1 O. z.)), a zodpovednosťou za stratu tzv. cestovnej batožiny, prepravovanej oddelene od cestujúceho (§ 311 ods. 2 O. z.).

Na základe výsledkov dokazovania a ich správneho zhodnotenia je odôvodnené stanovisko súdu druhého stupňa o zodpovednosti žalovaného podľa ustanovenia § 311 ods. 2 O. z. V prerokúvanom prípade bola batožina uložená vo vonkajšom boxe autobusu, teda cestujúci, ktorým patrila, nemali objektívnu možnosť počas prepravy na ňu dozerať, ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 7 vyhlášky č. 133/1964 Zb. (cestný prepravný poriadok).

Súdy obidvoch stupňov však nesprávne postupovali pri vymedzení rozsahu uplatnenej náhrady škody. O tejto otázke rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

I pri použití ustanovenia § 136 O. s. p. súd je povinný vykonať a zhodnotiť všetky dostupné dôkazy, ktoré by mu umožnili založiť opodstatnený záver o výške uplatneného nároku. Presvedčivosť tohto záveru musí vychádzať z argumentov, ktoré súd zhodnotil v danej situácii ako najpravdepodobnejšie.

Uvádzaný postup však nebol v konaní v tejto veci zachovaný. Súd druhého stupňa oprel svoj záver o neúplné a nepreverené informácie žalobcov, ktorí však neboli osobitne vypočutí ohľadne rozsahu utrpenej škody. Neboli vykonané ani iné dôkazy, ktoré by údaje žalobného návrhu o množstve a hodnote vecí tvoriacich obsah stratenej batožiny dokladali.

Pri posudzovaní zodpovednosti žalovaného podľa ustanovenia § 311 ods. 2 O. z. súdy sa nezaoberali ani s tou časťou obrany žalovaného, ktorá sa dotýka obmedzenia náhrady podľa všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na základe ustanovenia § 319 O. z. Podľa tohto zákonného ustanovenia osobnú a nákladnú prepravu upravujú totiž osobitné prepravné predpisy, t. j. prepravné poriadky a tarify. Citované zákonné ustanovenie v poslednej vete vylučuje obmedzenie zodpovednosti len v jednom prípade, totiž v prípade zodpovednosti za škodu na zdraví. Pretože o takúto zodpovednosť nejde, mali sa súdy zaoberať i právne významnou námietkou, že tarifa ČSAD v oddiele II. článku 25 v bode 1 obmedzuje výšku škody, za ktorú dopravca pri strate batožiny zodpovedá.

Tým, že súdy nezachovali uvádzaný postup v otázke určenia výšky uplatneného nároku, porušili svojimi rozhodnutiami zákon v ustanoveniach § 2, § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 311 ods. 2 a § 319 O. z.